

Lisa Lundberg
Henning Törner

Utbildningsnämnden 2021-06-08

Strukturbidrag för elever i fristående resursskolor och kommunala resursgrupper

Ärende

Förslag föreligger att införa ett strukturbidrag för elever i fristående resursskolor och kommunala resursgrupper.

Bidraget utgör en kompletterande del av grundbeloppet med syfte att säkra kvalitet och likvärdighet i undervisningen för elever i behov av särskilda stödinsatser inom den pedagogiska verksamheten på grupp och organisationsnivå, exempelvis högre lärartäthet, specialistkompetens och närvaro av resursassistenter.

Utöver grundbelopp med strukturbidrag kan skolor fortsatt söka tilläggsbelopp för kostnader hänförliga till elevers behov av extra ordinärt särskilt stöd på individnivå. Riktlinjerna för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd påverkas inte av detta ärende.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar införa strukturbidrag, enligt förvaltningens förslag, för elever i fristående resursskolor och kommunala resursgrupper, att träda i kraft från och med 1 januari 2022.

Bakgrund

I samband med slutredovisning av Översyn av skolpengens uppbyggnad vid utbildningsnämndens sammanträde den 21 april 2021 (§ 35) fick bildningsförvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag och beslutsförslag avseende kvalitetshöjande åtgärder – strukturbidrag för elever i fristående resursskolor och kommunala resursgrupper.

Bildningsförvaltningens utredning

Bildningsförvaltningen har inom ramen för denna utredning sett närmare på kostnader för de skolor vars utbildning begränsas till att avse mottagande av elever i behov av särskilt stöd, så som fristående resursskolor, samt motsvarande kommunala resursklasser. Det är tydligt att de aktuella

Lisa Lundberg
Henning Törner

skolorna i egen regi inte fullt ut lyckas täcka sina kostnader med hjälp av skolpengen och bildningsförvaltningen får tydliga indikationer att detta även gäller fristående resursskolor. Den främsta orsaken är en hög lärartäthet i kombination med att det är färre elever per undervisningsgrupp.

Trots att flera elevers individuella behov av extraordinärt särskilt stöd, berättigar skolan att få tilläggsbelopp eller verksamhetsstöd, så täcker dessa intäkter inte kostnader för organisering av undervisningen på organisations- och gruppnivå. Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd ska vara direkt kopplat till den enskilda eleven och dennes specifika behov, och avser inte täcka de merkostnader som krävs för organisering av undervisning som alla elever ska få.

De nya riktlinjerna för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd som beslutades 2019 är anpassade till skollagen och är tydliga med att beloppet ska täcka kostnader för extra assistans och tillsyn till den enskilde. Både elevens behov samt bidrag är individuellt prövat och ska inte täcka behovet av hög lärartäthet för ordinarie undervisning eller de merkostnader som organisering av undervisning på resursskolor eller i mindre resursklasser kan utgöra. Detta har resulterat i att vissa skolor, som tar ett stort ansvar för att erbjuda en likvärdig utbildning för elever i behov av särskilt stöd, fått sänkta intäkter, vilket de inte fullt ut kunnat kompensera för genom att minska på andra kostnader.

Ett antal närliggande kommuner har löst konsekvenserna av en mer strikt, men ändå ändamålsenlig bedömning, av ansökningar om tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, genom att införa ett strukturbidrag till resursskolor och resursklasser med ett begränsat mottagande av elever.

Bildningsförvaltningen föreslår att ett strukturbidrag införs för att underlätta för skolor att ha en hög kvalitet i sin undervisning. Strukturbidraget ska utgöra en kompletterande del av grundbeloppet samt kompensera skolor som begränsat sitt mottagande av elever i syfte att erbjuda utbildning till elever i behov av särskilt stöd. Det för att erbjuda eleverna en likvärdig undervisning anpassad efter deras förutsättningar och behov.

Kommunen ska fördela resurserna efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov och tillämpa likabehandlingsprincipen. Utgångspunkten bör i resursfördelningen vara att den enskilde huvudmannen ska kunna bedöma om kommunen använt samma grunder som vid fördelning av resurser till de egna verksamheterna.

Lisa Lundberg
Henning Törner

En preliminär bedömning är att ett strukturbidrag kommer att omfatta ca 70-100 elever varav ungefär hälften har sin skolgång hos fristående huvudmän. Belopp per elev i de närliggande kommuner som infört strukturbidrag har beslutats till mellan 27 tkr och 60 tkr per år. Bildningsförvaltningen bedömer att beloppet, för att täcka merkostnader utan att generera överskott, bör ligga i det intervallet även i Danderyd.

Förslag till strukturbidrag för elever i fristående resursskolor och kommunala resursgrupper

Bildningsförvaltningen föreslår ett strukturbidrag på 48 000 kr/elev och år.

Nivån på strukturbidraget är uträknat efter sammanställning av Vasaskolans och Fribergaskolans idag ökade kostnader för resursgrupper. Varje resursgrupp har pedagoger och resursassistenter knutna till sig under hela skoldagen, i snitt 1,6 årsarbetare pedagogisk personal och 0,67 årsarbetare resursassistent, vilket motsvarar 480 000 kronor per år och resursgrupp.

Resursskolorna och de kommunala resursgrupperna organiseras på olika sätt utifrån respektive skolas förutsättningar. Bildningsförvaltningen har utgått från att 10 elever per resursgrupp är ett lämpligt antal. Utifrån Vasaskolans och Fribergaskolans ökade kostnader för resursgrupper, 480 000 kr per år och resursgrupp, föreslår förvaltningen ett strukturbidrag på 48 000 kr/elev och år.

Denna nivå står sig väl i jämförelse med närliggande kommuner.

Vilka kan söka strukturbidrag?

Strukturbidraget föreslås endast betalas ut till fristående huvudmän vars utbildning begränsas till mottagande av elever i behov av särskilt stöd (resursskolor) samt till skolor i egenregi med motsvarande mottagande av elever i behov av särskilt stöd (kommunal resursgrupp).

För att strukturbidraget ska betalas ut krävs att eleverna, av bildningsförvaltningen, konstaterats ha behov av utbildningen för skolplacering. Utbildningen ska omfattas av mottagande av elever för ordinarie undervisning i mindre resursklasser, med högre lärartäthet, specialistkompetens samt med elevhälsa knuten till sig.

Förslaget innebär en mer likvärdig resursfördelning där likabehandlingsprincipen tillämpas med utgångspunkten att den enskilde huvudmannen ska kunna bedöma om kommunen använt samma grunder som vid fördelning av resurser till de egna verksamheterna.

Lisa Lundberg
Henning Törner

Kommunal resursgrupp och resursskola

Till skillnad mot särskild undervisningsgrupp som regleras i skollagen¹ och som innebär att en elev tillfälligt får undervisning i en mindre grupp med mer stöd, är en kommunal resursgrupp en skolplacering i en fast grupp med extra stöd under hela skoltiden. Elever i kommunala resursgrupper läser enligt grundskolans läroplan.

Rektor ansvarar för sin inre organisation² och beslutar om inrättande av resursgrupp eller om elev ska få särskilt stöd genom särskild undervisningsgrupp.

En resursskola tar enbart emot elever med behov av särskilt stöd. Fristående huvudmän kan inrätta resursskolor enligt skollagens 10 kap 35 § 1 st p 2.

Enligt en dom från Högsta förvaltningsdomstolen³ finns även möjlighet för en kommun att inrätta resursskola. En kommunal resursskola med elev från Danderyds kommun omfattas dock av reglerna om interkommunal ersättning och kan därför inte ansöka om strukturbidrag.⁴

Ekonomiska konsekvenser

Utifrån antal elever inskrivna i resursklasser respektive resursskolor idag (totalt 69 elever) innebär förslaget behov av en budgetförstärkning med 3,1 77 mnkr/år. Bildningsförvaltningen gör bedömningen att antalet elever i kommunala resursklasser respektive resursskolor även framåt kommer att ligga på den nivån eller något högre.

Kent Henningson
Bildningsdirektör

¹ Skollagen 3 kap 11 §

² Skollagen 2 kap 10 §

³ HFD dom den 28 juni 2017, mål 3086-16

⁴ Skollagen 10 kap 34 § - ”En kommun som i sin grundskola har elev från en annan kommun ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun”. Hemkommunen betalar den skolpeng som gäller i skolkommunen.

Lisa Lundberg
Henning Törner

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2021-05-18 Strukturbidrag för resursskolor och kommunala resursgrupper

Utredning inför förslag om strukturbidrag för resursskolor och kommunala resursgrupper

Expedieras

Kommunstyrelsen för kännedom